

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

12. listopadu 2015*

„Řízení o předběžné otázce — Zemědělství — Nařízení (ES) č. 73/2009 — Článek 7 odst. 1, čl. 10 odst. 1, článek 121 a čl. 132 odst. 2 — Prováděcí akty k tomuto nařízení — Platnost s ohledem na Smlouvu o FEU, Akt o přistoupení z roku 2003, jakož i zásady zákazu diskriminace, právní jistoty, ochrany legitimního očekávání a řádné správy — Modulace přímých plateb poskytovaných zemědělcům — Snížení částek — Úroveň přímých plateb použitelná v členských státech Evropského společenství ve složení ke dni 30. dubna 2004 a v členských státech, které k němu přistoupily dne 1. května 2004 — Nezveřejnění a chybějící odůvodnění“

Ve věci C-103/14,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionální správní soud ve Vilniusu, Litva) ze dne 10. února 2014, došlým Soudnímu dvoru dne 4. března 2014, v řízení

Bronius Jakutis,

Kretingalės kooperatinė ŽŪB

proti

Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos,

Lietuvos valstybė,

za přítomnosti:

Lietuvos Respublikos Vyriausybė,

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda třetího senátu vykonávající funkci předsedy čtvrtého senátu, J. Malenovský, M. Safjan (zpravodaj), A. Prechal a K. Jürimäe, soudci,

generální advokát: N. Wahl,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. února 2015,

* Jednací jazyk: litevština.

s ohledem na vyjádření předložená:

- za B. Jakutise a Kretingalės kooperatinė ŽŪB E. Pranauskasem, J. Sviderskisem a I. Vėgėlėm, advokatas,
- za litevskou vládu D. Kriaučiūnasem, K. Anužisem, R. Makelisem, A. Karbauskasem, jakož i K. Vainienė, jako zmocněnci,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za Radu Evropské unie E. Karlsson a J. Vaičiukaitė, jako zmocněnkyněmi,
- za Evropskou komisi H. Kranenborgem a A. Steiblytė, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 4. června 2015,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 39 SFEU, bodu 27 písm. b) části A kapitoly 6 přílohy II Aktu o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyprské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky a o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie (Úř. věst. 2003, L 236, s. 33; dále jen „Akt o přistoupení z roku 2003“), a čl. 7 odst. 1, čl. 10 odst. 1, článku 121 a čl. 132 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 73/2009 ze dne 19. ledna 2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003 (Úř. věst. L 30, s. 16, a oprava Úř. věst. 2010, L 43, s. 7), jakož i platnosti čl. 10 odst. 1 a čl. 132 odst. 2 nařízení č. 73/2009, opravy tohoto nařízení zveřejněné v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 18. února 2010, prováděcího rozhodnutí Komise C(2012) 4391 final ze dne 2. července 2012 o povolení doplňkových vnitrostátních přímých plateb v Litvě na rok 2012 a pracovního dokumentu Komise č. DS2011/14/REV2 ze dne 20. října 2011.
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi B. Jakutisem a Kretingalės kooperatinė ŽŪB (zemědělské družstvo v Kretingalė) na jedné straně a na straně druhé Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (Národní platební agentura při ministerstvu zemědělství, dále jen „Agentura“), jakož i Lietuvos valstybė (litevský stát) ohledně modulace přímých plateb ze strany Evropské unie a snížení doplňkových vnitrostátních přímých plateb (dále jen „DVPP“) za rok 2012 v případě žalobců v původním řízení, kteří požadují náhradu ušlého zisku.

Právní rámec

Akt o přistoupení z roku 2003

- 3 Článek 9 Aktu o přistoupení z roku 2003 stanoví:

„Ustanovení tohoto aktu, jejichž účelem nebo účinkem je zrušit nebo změnit nejen na přechodnou dobu akty přijaté orgány, mají stejnou právní sílu jako ustanovení takto zrušená nebo změněná a podléhají stejným pravidlům.“

4 Podle článku 23 tohoto aktu:

„Rada může na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně provést úpravy ustanovení tohoto aktu týkajících se společné zemědělské politiky [(SZP)], které se ukáží jako nezbytné v důsledku změny pravidel Společenství. Tyto úpravy lze provést přede dnem přistoupení.“

5 Článek 57 uvedeného aktu zní následovně:

„1. Jestliže akty orgánů přijaté před přistoupením vyžadují v důsledku přistoupení úpravy a jestliže tyto nezbytné úpravy nejsou stanoveny tímto aktem ani jeho přílohami, provedou se tyto úpravy postupem podle odstavce 2. Tyto úpravy vstoupí v platnost dnem přistoupení.

2. Příslušné úpravy provede za tímto účelem buď Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou, nebo je provede Komise, podle toho, který orgán původní akty přijal.“

Nařízení (ES) č. 1259/1999

6 Nařízení Rady (ES) č. 1259/1999 ze dne 17. května 1999, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky (Úř. věst. L 160, s. 113; Zvl. vyd. 03/25, s. 424), se podle článku 1 vztahovalo na platby poskytované přímo zemědělcům v rámci režimů podpor SZP, které zcela nebo zčásti financuje záruční sekce Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) s výjimkou plateb, které jsou stanoveny nařízením (ES) č. 1257/1999 ze dne 17. května 1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) a o změně a zrušení některých nařízení (Úř. věst. L 160, s. 80; Zvl. vyd. 03/25, s. 391).

7 Bod 27 písm. b) části A kapitoly 6 přílohy II Aktu o přistoupení z roku 2003 mimo jiné vložil do nařízení č. 1259/1999 články 1a až 1c, týkající se režimů podpory v nových členských státech.

8 Článek 1a nařízení č. 1259/1999 zavedl v nových členských státech režim postupně navyšovaných přímých plateb. Tento článek stanovil:

„Zavedení režimů podpor v nových členských státech

V České republice, v Estonsku, na Kypru, v Lotyšsku, v Litvě, v Maďarsku, na Maltě, v Polsku, ve Slovinsku a na Slovensku (dále jen ‚nový členský stát‘ nebo ‚nové členské státy‘) budou přímé platby poskytované podle režimů podpor uvedených v článku 1 zavedeny v souladu s následujícím plánem zvýšení vyjádřených jako procentní podíl používané úrovně plateb ve Společenství ve složení k 30. dubnu 2004.

— 25 % v roce 2004

— 30 % v roce 2005

— 35 % v roce 2006

— 40 % v roce 2007

— 50 % v roce 2008

— 60 % v roce 2009

— 70 % v roce 2010

- 80 % v roce 2011
- 90 % v roce 2012
- 100 % od roku 2013.“

- 9 Článek 1b nařízení č. 1259/1999 zavedl režim jednotné platby na plochu (dále jen „RJPP“), který mohou členské státy používat namísto přímých plateb poskytovaných podle režimů podpor uvedených v článku 1 tohoto nařízení.
- 10 Článek 1c nařízení č. 1259/1999 umožnil novým členským státům poskytovat DVPP. Jeho odstavec 1 stanovil:

„Pro účely tohoto článku se ‚vnitrostátním režimem podobným SZP‘ rozumí jakýkoli vnitrostátní režim přímých plateb použitelný přede dnem přistoupení nových členských států, podle kterého byla zemědělcům poskytována podpora v souvislosti s produkcí, na niž se vztahuje některý z režimů přímých plateb [Unie] uvedených v příloze I.“

- 11 Podle posledního pododstavce odstavce 2 tohoto článku:

„Celková přímá podpora, kterou lze zemědělci poskytnout v nových členských státech po přistoupení podle odpovídajícího režimu [Unie], včetně všech [DVPP], nesmí přesáhnout úroveň přímé podpory, na kterou by měl zemědělec nárok podle odpovídajícího režimu [Unie] používaného pro členské státy ve Společenství ve složení k 30. dubnu 2004.“

- 12 Článek 1c odst. 4, 5 a 8 nařízení č. 1259/1999 zněl takto:

„4. Pokud se nový členský stát rozhodne používat [RJPP], může tento nový členský stát poskytovat doplňkovou vnitrostátní přímou podporu za podmínek uvedených v odstavcích 5 a 8.

5. Celková částka doplňkové vnitrostátní podpory poskytnuté v určitém roce pro určité odvětví při použití režimu jednotné platby na plochu je omezena zvláštním odvětvovým finančním rámcem. Tento rámec se rovná rozdílu mezi:

- celkovou částkou podpory pro odvětví, vyplývající z použití první nebo druhé odrážky odstavce 2, a
- celkovou částkou přímé podpory, jež by byla dostupná v daném novém členském státě pro totéž odvětví v daném roce podle [RJPP].

[...]

8. Žádné doplňkové vnitrostátní platby ani podpory nejsou poskytovány pro zemědělské činnosti, na které se vztahuje některá společná organizace trhu a které nejsou přímo podporovány režimem podpor uvedeným v článku 1.“

Nařízení (ES) č. 1782/2003

- 13 Nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 ze dne 29. září 2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES)

č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Úř. věst. L 270, s. 1; Zvl. vyd. 03/40, s. 269), stanovilo v článku 10, nadepsaném „Odlišení [Modulace]“:

„1. Veškeré částky přímých plateb, které mají být zemědělci poskytnuty v daném členském státě na daný kalendářní rok, se až do roku 2012 každý rok snižují o tato procenta:

- 3 % v roce 2005,
- 4 % v roce 2006,
- 5 % v roce 2007,
- 5 % v roce 2008,
- 5 % v roce 2009,
- 5 % v roce 2010,
- 5 % v roce 2011,
- 5 % v roce 2012.

[...]“

- 14 Rozhodnutí Rady 2004/281/ES ze dne 22. března 2004, kterým se v důsledku reformy společné zemědělské politiky mění Akt o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky a o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie (Úř. věst. L 93, s. 1), doplnilo do nařízení č. 1782/2003 mimo jiné články 143a až 143c.
- 15 Článek 143a nařízení č. 1782/2003 převzal harmonogram postupného zavádění přímých plateb uvedený v článku 1a nařízení č. 1259/1999, zatímco článek 143b nařízení č. 1782/2003 obsahoval pravidla týkající se RJPP.
- 16 Stejně jako článek 1c nařízení č. 1259/1999, článek 143c nařízení č. 1782/2003 umožňoval novým členským státům poskytovat DVPP a ve čtvrtém pododstavci odstavce 2 stanovil, že celková přímá podpora, kterou lze zemědělci poskytnout v nových členských státech po přistoupení podle odpovídajících přímých plateb, včetně všech DVPP, nesmí přesáhnout úroveň přímé podpory, na kterou by měl zemědělec nárok podle odpovídající přímé platby, použitelné pro členské státy ve Společenství ve složení k 30. dubnu 2004.
- 17 Nařízení Rady (ES) č. 583/2004 ze dne 22. března 2004, kterým se z důvodu přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Polska, Slovinska a Slovenska k Evropské unii mění nařízení č. 1782/2003, (ES) č. 1786/2003 o společné organizaci trhu se sušenými krmivými a č. 1257/1999 (Úř. věst. L 91, s. 1; Zvl. vyd. 03/43, s. 295), mimo jiné vložilo do nařízení č. 1782/2003 článek 12a.
- 18 Článek 12a nařízení č. 1782/2003 v odstavci 1 stanovil:

„Články 10 a 12 se nepoužijí na nové členské státy do začátku kalendářního roku, ve kterém je úroveň přímých plateb použitelná v nových členských státech alespoň rovna aktuálně použitelné úrovni těchto plateb ve Společenství ve složení ke dni 30. dubna 2004.“

Nařízení č. 73/2009

- 19 Podle bodu 17 odůvodnění nařízení č. 73/2009:

„Modulace by neměla snížit částku netto vyplácenou zemědělcům v novém členském státě tak, aby byla nižší než částka, která by byla vyplacena obdobnému zemědělcům v jiných než nových členských státech. Jakmile se tedy modulace začne vztahovat na zemědělce v nových členských státech, měla by být sazba snížení omezena na rozdíl mezi úrovní podle plánu postupného zavádění a úrovní v jiných než nových členských státech po uplatnění modulace. Modulace by se navíc měla zohlednit při poskytování [DVPP] zemědělcům v nových členských státech, na něž se vztahuje modulace.“

- 20 Podle článku 2 písm. d) uvedeného nařízení se „přímou platbou“ rozumí „platba poskytnutá přímo zemědělcům v rámci jednoho z režimů podpory uvedených v příloze I“.

- 21 Článek 7 tohoto nařízení, nadepsaný „Modulace“, stanoví:

„1. Veškeré částky přímých plateb, které mají být zemědělcům poskytnuty v daném kalendářním roce, převyšující částku 5000 [eur], se až do roku 2012 každý rok snižují o tato procenta:

- a) 7 % v roce 2009;
- b) 8 % v roce 2010;
- c) 9 % v roce 2011;
- d) 10 % v roce 2012.

2. Snižování uvedená v odstavci 1 se zvyšují o 4 procentní body pro částky vyšší než 300 000 [eur].

[...]“

- 22 Článek 10 nařízení č. 73/2009, nadepsaný „Zvláštní pravidla pro modulaci v nových členských státech“, uvádí:

„1. Článek 7 se vztahuje na zemědělce v novém členském státě v daném kalendářním roce, pouze pokud úroveň přímých plateb použitelná v uvedeném členském státě pro uvedený kalendářní rok podle článku 121 je přinejmenším rovna úrovni v jiných než nových členských státech, s přihlédnutím ke snížením uplatněným podle čl. 7 odst. 1.

2. Jestliže se článek 7 vztahuje na zemědělce v novém členském státě, omezí se procenta použitelná podle čl. 7 odst. 1 na rozdíl mezi úrovní přímých plateb použitelnou na přímé platby podle článku 121 a úrovní v jiných než nových členských státech, s přihlédnutím ke snížením uplatněným podle čl. 7 odst. 1.

[...]“

- 23 Článek 121 uvedeného nařízení stanoví:

„V nových členských státech [...] se přímé platby zavedou v souladu s následujícím plánem zvýšení vyjádřených jako procentní podíl úrovně těchto plateb používané v té době v jiných než nových členských státech:

- 60 % v roce 2009,

- 70 % v roce 2010,
- 80 % v roce 2011,
- 90 % v roce 2012,
- 100 % od roku 2013.

[...]“

24 Podle čl. 132 odst. 2 téhož nařízení:

„Nové členské státy budou mít na základě zmocnění Komise možnost doplňovat všechny přímé platby:

a) pokud jde o veškeré přímé platby, až do 30 procentních bodů nad použitelnou úroveň uvedenou v článku 121 v daném roce. [...] Pokud jde o přímé platby uvedené v kapitole 7 hlavy IV nařízení (ES) č. 1782/2003, mohou členské státy doplňovat přímé platby až do úrovně 100 %. [...]

nebo

b) i) pokud jde o jiné přímé platby než režim jednotné platby, celková úroveň přímé podpory, na kterou by měl zemědělec v daném novém členském státě v kalendářním roce 2003 na základě jednotlivých produktů nárok v rámci vnitrostátního režimu podobného SZP, zvýšená o 10 procentních bodů. Referenčním rokem pro Litvu je však kalendářní rok 2002. [...];

ii) pokud jde o režim jednotné platby, celková úroveň doplňkové vnitrostátní přímé podpory, kterou může nový členský stát pro daný rok poskytnout, je omezena zvláštním finančním rámcem. Tento rámec se rovná rozdílu mezi:

— celkovou částkou přímé podpory v rámci vnitrostátního režimu podobného SZP, která by byla v daném novém členském státě k dispozici pro kalendářní rok 2003, nebo v případě Litvy pro kalendářní rok 2002, zvýšenou vždy o 10 procentních bodů [...] a

— vnitrostátním stropem daného nového členského státu uvedeným v příloze VIII, případně upraveným podle čl. 51 odst. 2.

Pro účely výpočtu celkové částky uvedené v první odrážce tohoto podbodu se zahrnou vnitrostátní přímé platby nebo jejich složky odpovídající přímým platbám Společenství nebo jejich složkám, které se zohlednily při výpočtu skutečného stropu dotyčného nového členského státu podle článku 40 a čl. 51 odst. 2.

Pro každou dotčenou přímou platbu si nový členský stát může zvolit písm. a) nebo b) prvního pododstavce.

[...]“

25 Poslední pododstavec čl. 132 odst. 2 nařízení č. 73/2009 byl původně formulován takto:

„Celková přímá podpora, kterou lze po přistoupení poskytnout zemědělcům v nových členských státech v rámci příslušné přímé platby, včetně všech [DVPP], nepřesahuje úroveň přímé podpory, na kterou by měl zemědělec nárok v rámci odpovídající přímé platby použitelné v jiných než nových členských státech od roku 2012, přičemž se zohlední použití článku 7 ve spojení s článkem 10.“

26 Toto ustanovení bylo opraveno ve všech úředních jazycích prostřednictvím opravy zveřejněné v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 18. února a zní takto:

„Celková přímá podpora, kterou lze po přistoupení poskytnout zemědělcům v nových členských státech v rámci příslušné přímé platby, včetně všech [DVPP], nepřesahuje úroveň přímé podpory, na kterou by měl zemědělec nárok v rámci odpovídající přímé platby použitelné v jiných než nových členských státech, přičemž se od roku 2012 zohlední použití článku 7 ve spojení s článkem 10.“

27 Článek 132 odst. 4 až 8 nařízení č. 73/2009 stanoví:

„4. Pokud se nový členský stát rozhodne používat [RJPP], může tento nový členský stát poskytovat doplňkovou vnitrostátní přímou podporu za podmínek uvedených v odstavcích 5 a 8.

5. Celková částka doplňkové vnitrostátní podpory poskytnuté v určitém roce při použití [RJPP] může být omezena zvláštním finančním rámcem pro (pod)odvětví za předpokladu, že se tento zvláštní (pod)odvětvový finanční rámec vztahuje pouze:

- a) na přímé platby kombinované s režimem jednotné platby nebo
- b) pro rok 2009 na jednu nebo více přímých plateb, které jsou nebo mohou být vyloučeny z režimu jednotné platby podle čl. 70 odst. 2 nařízení (ES) č. 1782/2003, nebo mohou podléhat částečnému provádění podle čl. 64 odst. 2 uvedeného nařízení;
- c) od roku 2010 na jednu nebo několik přímých plateb, které mohou podléhat částečnému provádění nebo zvláštní podpoře podle čl. 51 odst. 2 a článku 68 tohoto nařízení.

Tento rámec se rovná rozdílu mezi:

- a) celkovou částkou podpory pro (pod)odvětví, vyplývající z použití odst. 2 prvního pododstavce písm. a) nebo b); a
- b) celkovou částkou přímé podpory, jež by byla v příslušném novém členském státě dostupná pro totéž (pod)odvětví v daném roce podle [RJPP].

6. Nový členský stát může na základě objektivních kritérií po zmocnění Komisí rozhodnout o částkách doplňkové vnitrostátní podpory, která se má poskytnout.

7. Zmocnění Komisí:

- a) v případě, že se použije odst. 2 první pododstavec písm. b), blíže určí odpovídající vnitrostátní režimy přímých plateb podobné SZP,
- b) vymezení výše, do které může být doplňková vnitrostátní podpora vyplácena, sazbu doplňkové vnitrostátní podpory a případně podmínky pro její poskytování,
- c) se udělí s výhradou jakýchkoli úprav, které mohou být nezbytné v důsledku vývoje SZP.

8. Nelze poskytovat žádné doplňkové vnitrostátní platby ani podpory pro zemědělské činnosti, na které se neposkytují přímé platby v jiných než nových členských státech.“

- 28 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 671/2012 ze dne 11. července 2012, kterým se mění nařízení č. 73/2009 (Úř. věst. L 204, s. 11), mimo jiné vložilo do posledně uvedeného nařízení článek 133a, nadepsaný „Přechodná vnitrostátní podpora“, podle kterého:

„1. Nové členské státy [...] uplatňující [RJPP] mohou v roce 2013 poskytovat přechodnou vnitrostátní podporu.

S výjimkou Kypru podléhá poskytování této podpory schválení Komise udělovanému podle odstavce 5.

2. Přechodnou vnitrostátní pomoc lze poskytovat zemědělcům v odvětvích, pro která byly v roce 2012 schváleny [DVPP] a v případě Kypru státní podpora podle článků 132 a 133.

3. Podmínky poskytování podpory jsou totožné s podmínkami schválenými pro poskytování plateb podle článků 132 a 133 v roce 2012.

[...]“

Nařízení (EU) č. 1307/2013

- 29 Článek 37 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení č. 73/2009 (Úř. věst. L 347, s. 608), stanoví:

„Podmínky poskytování přechodné vnitrostátní podpory jsou totožné s podmínkami schválenými pro poskytování plateb podle čl. 132 odst. 7 nebo článku 133a nařízení (ES) č. 73/2009, pokud jde o rok 2013, s výjimkou snížení plateb vyplývajícího z použití čl. 132 odst. 2 ve spojení s články 7 a 10 uvedeného nařízení.“

Nařízení (EU) č. 1310/2013

- 30 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1310/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví některá přechodná ustanovení o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013, pokud jde o zdroje a jejich rozdělení v roce 2014, a kterým se mění nařízení č. 73/2009 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, č. 1306/2013 a č. 1308/2013, pokud jde o jejich použití v roce 2014 (Úř. věst. L 347, s. 865), vložilo do nařízení č. 73/2009 článek 133b, nadepsaný „Přechodná vnitrostátní podpora v roce 2014“, který v odstavci 3 stanoví:

„Podpora podle tohoto článku může být poskytnuta zemědělcům v odvětvích, jimž byla v roce 2013 poskytnuta přechodná vnitrostátní podpora podle článku 133a [...].“

Prováděcí rozhodnutí C(2012) 4391 final

- 31 Šestý bod odůvodnění prováděcího rozhodnutí C(2012) 4391 final zní takto:

„Komise zveřejnila pracovní dokument pro Řídící výbor pro přímé platby ze dne 20. října 2011, který obsahoval podrobné vysvětlení způsobu, jakým je třeba provést snížení doplňkových vnitrostátních přímých plateb, které mají uplatnit některé nové členské státy za rok 2012 na základě čl. 132 odst. 2 nařízení (ES) č. 73/2009“. (*neoficiální překlad*)

32 Prováděcí rozhodnutí C(2012) 4391 final obsahuje dva články, které zní následovně:

„Článek 1

1. V roce 2012 se Litvě povoluje poskytovat [DVPP] v souladu s podmínkami uvedenými v její žádosti ze dne 22. března 2012.
2. Úroveň, do níž [DVPP] může být vyplacena, a odpovídající maximální sazba, jsou stanoveny v příloze tohoto rozhodnutí.
3. Směnný kurz k vypočtení plateb odpovídá kurzu, který se používá pro platby poskytované v rámci [RJPP] podle článku 122 nařízení (ES) č. 73/2009.
4. Pokud celková výše přímých plateb, jež může zemědělec obdržet podle nařízení (ES) č. 73/2009 včetně všech [DVPP], převyšuje 5 000 [eur], částka odpovídající 10 % z celkové částky převyšující 5 000 [eur] je sražena z částky [DVPP], jež může zemědělec obdržet podle přílohy tohoto nařízení. Tato procentní sazba se zvyšuje o čtyři procentní body, pokud celková výše všech přímých plateb, včetně všech [DVPP] převyšuje 300 000 [eur], ale snížení se použije pouze na tu část z celkové částky převyšující 300 000 [eur], která je tvořena [DVPP].

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Litevské republice.“ (*neoficiální překlad*)

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 33 Od přistoupení Litevské republiky k Unii je příjem litevských zemědělců podporován prostřednictvím přímých plateb, které zahrnují platby financované z rozpočtu Unie a vnitrostátní přímé platby financované z rozpočtu dotčeného členského státu. Litevská republika se rozhodla pro RJPP. Podle tohoto režimu se platba vypočte vydělením ročního finančního rámce předmětného státu relevantní zemědělskou plochou způsobilou k podpoře.
- 34 Na základě Aktu o přistoupení z roku 2003 se přímé platby ze strany Unie zemědělcům v Litvě a nových členských státech postupně zvyšovaly. Úrovně přímých plateb vyplácených v jiných než nových členských státech měly dosáhnout až od roku 2013. Do té doby byly nové členské státy, po schválení ze strany Komise, oprávněny poskytovat DVPP.
- 35 Podle předkládajícího soudu nebylo cíle dosáhnout v roce 2012 úrovně přímých plateb odpovídající 90 % úrovně přímých plateb vyplácených v jiných než nových členských státech stanoveného v Aktu o přistoupení z roku 2003 v Litvě dosaženo. Souvisí to s tím, že přímé platby byly vypláceny na základě referenčních výnosů zemědělských plodin konstatovaných mezi rokem 2000 a rokem 2002. Na tomto základě byl vypočten i finanční rámec 100 % přímých plateb Litevské republiky, ze kterého se vydělením základní plochou získá přímá platba na hektar. Do roku 2012 nicméně referenční výnos výrazně vzrostl a základní plocha se neustále zvyšovala. Výše přímých plateb na hektar se v důsledku toho snížila.
- 36 Dne 20. října 2011 přijala Komise pracovní dokument DS/2011/14/REV2, upřesňující pravidla, podle kterých mají v roce 2012 některé z nových členských států uplatňovat na základě nařízení č. 73/2009 modulaci přímých plateb a snížení DVPP. Zaprvé přímé platby převyšující částku 5 000 eur podléhaly v zásadě modulaci. Zadruhé na základě prováděcího rozhodnutí C(2012) 4391 final byly DVPP vyplácené zemědělcům v Litvě sníženy o 10 %.

- 37 Bronius Jakutis a zemědělské družstvo v Kretingalė požádaly Agenturu o podporu na zemědělské a jiné plochy za rok 2012.
- 38 V případě B. Jakutise přijala Agentura dne 5. června 2013 rozhodnutí, že vzhledem k tomu, že celková výše přímých plateb včetně všech DVPP, které dotčený pobíral během roku 2012, převyšuje 5 000 eur [tedy 17 264 litevských litas (LTL)], je třeba uplatnit snížení DVPP.
- 39 V případě zemědělského družstva v Kretingalė uplatnila Agentura rozhodnutím ze dne 22. května 2013 modulaci přímých plateb financovaných s pomocí FEOGA, jakož i snížení DVPP. Celková výše přímých plateb a DVPP vyplácených této společnosti převyšuje 300 000 eur.
- 40 Bronius Jakutis a zemědělské družstvo v Kretingalė podali k předkládajícímu soudu žalobu na zrušení uvedených rozhodnutí.
- 41 Podle žalobců v původním řízení neexistoval žádný právní základ k tomu, aby byla v Litvě uplatněna v roce 2012 modulace přímých plateb nebo snížení DVPP. Uvádějí, že podle ustanovení Aktu o přistoupení z roku 2003 nemohou být přímé platby, které mají být poskytnuty litevským zemědělským podnikům, modulovány podle článků 7 a čl. 10 odst. 1 nařízení č. 73/2009, dokud není skutečně prokázáno, že částky a úrovně přímých plateb litevských zemědělských podniků dosahují částek a úrovně v jiných než nových členských státech.
- 42 Žalobci v původním řízení zdůrazňují, že za rok 2012 byla úroveň přímých plateb v jiných než nových členských státech vyšší než 90 % úrovně veškerých přímých plateb, zatímco bylo matematicky nemožné, aby přesahovala 90 % této úrovně v Litvě. Kromě toho přímé platby financované z rozpočtu Unie vyplacené litevským zemědělcům za rok 2012 jsou podle jejich názoru více než dvakrát nižší než platby pobírané v jiných než nových členských státech, i přes modulaci o 10 %. Dokud není skutečně prokázáno, že částky a úrovně přímých plateb litevských zemědělských podniků dosahují částek a úrovně v jiných než nových členských státech, nesmí a nemohou být přímé platby, které mají být vyplaceny litevským zemědělským podnikům, modulovány a DVPP nemohou být sníženy.
- 43 Agentura zdůraznila, že jí nepřísluší posuzovat legalitu nařízení litevské vlády, a tím méně rozhodnutí Komise.
- 44 Litevská vláda potvrzuje skutečnosti, které uvádějí žalobci v původním řízení, a uvádí, že Komise neprovedla sebemenší šetření ani neposkytla jakékoliv informace potvrzující, že v roce 2012 byla úroveň přímých plateb v jiných než nových členských státech stejná jako v nových členských státech. Argumenty uvedené v pracovním dokumentu DS/2011/14/REV2, podle nichž úroveň plateb v nových členských státech dosáhla úrovně plateb v jiných než nových členských státech, vychází z výkladu procentních podílů uvedených v nařízení č. 73/2009.
- 45 Podle litevské vlády obdržel velký počet zemědělských podniků v jiných než nových členských státech za rok 2012 v přímých platbách méně než 5 000 eur v souladu s článkem 7 nařízení č. 73/2009 se na ně modulace nevztahovala a přímé platby jim byly vyplaceny ve výši 100 %. Důsledkem toho je, že jestliže byla modulace uplatněna pouze na zemědělské podniky, které dostanou v přímých platbách více než 5 000 eur, je celková úroveň přímých plateb v jiných než nových členských státech vyšší než 90 % úrovně veškerých přímých plateb. Naproti tomu v nových členských státech obdrží všechny zemědělské podniky přímé platby ve výši 90 % bez ohledu na to, zda přímé platby vyplacené podniku převyšují 5 000 eur, či nikoliv.
- 46 Předkládající soud má pochybnosti o slučitelnosti této situace se zásadou zákazu diskriminace. Vzhledem k tomu, že částka placená na hektar se v nových členských státech a jiných než nových členských státech objektivně liší, jsou tyto skupiny států v odlišných situacích, a nemělo by tedy s nimi

být zacházeno stejně, tedy tak, že modulace bude použita totožně. Komise byla nadto na základě zásad péče a řádné správy povinna shromáždit všechny skutkové okolnosti nezbytné k uplatnění diskreční pravomoci, kterou má.

47 Za těchto okolností se Vilniaus apygardos administracinis teismas (regionální správní soud ve Vilniusu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Pokud jde o posouzení úrovně přímých plateb v nových členských státech a v jiných než nových členských státech podle čl. 10 odst. 1 nařízení č. 73/2009 ve spojení s články 7 a 121 uvedeného nařízení:

- a) Musí být čl. 7 odst. 1 nařízení č. 73/2009 ve spojení s čl. 10 odst. 1 a článkem 121 uvedeného nařízení vykládán v tom smyslu, že v roce 2012 se úroveň přímých plateb přesahujících 5 000 eur v jiných než nových členských státech rovnala 90 %?
- b) V případě kladné odpovědi na první otázku: znamená to, že v roce 2012 nedošlo k vyrovnání úrovně přímých plateb v nových a jiných než nových členských státech ve smyslu obsahu a cílů čl. 10 odst. 1 a článku 121 nařízení č. 73/2009?
- c) Je ustanovení čl. 10 odst. 1 *in fine* nařízení č. 73/2009 („s přihlédnutím ke snížením uplatněným podle čl. 7 odst. 1“) a pracovní dokument Komise DS/2011/14/REV 2, ve kterých je pro účely porovnání stanoven jiný základ pro přímé platby – v nových členských státech je úroveň přímých plateb určována bez uplatnění modulace (90 % podle článku 121), zatímco ve starých členských státech se uplatňuje modulace [100 % minus 10 % podle článku 7 odst. 1 písm. d)] – v rozporu s Aktem o přistoupení z roku 2003 a se zásadami unijního práva, mimo jiné se zásadou ochrany legitimního očekávání, řádné správy, spravedlivé hospodářské soutěže a zákazu diskriminace, a s cíli SZP stanovenými v článku 39 SFEU?

2) Pokud jde o neslučitelnost čl. 10 odst. 1, čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce *in fine* nařízení č. 73/2009 a aktů unijního práva přijatých na jejich základě, s Aktem o přistoupení z roku 2003 a některými zásadami unijního práva:

- a) Je ustanovení čl. 10 odst. 1 *in fine* nařízení č. 73/2009 („s přihlédnutím ke snížením uplatněným podle čl. 7 odst. 1“) a ustanovení čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce *in fine* uvedeného nařízení („od roku 2012 se zohlední použití článku 7 ve spojení s článkem 10“), spolu s pracovním dokumentem Komise DS/2011/14/REV 2 a prováděcím rozhodnutím C(2012) 4391 final, které byly přijaty na jejich základě, v rozporu s Aktem o přistoupení z roku 2003, který nestanoví modulaci přímých plateb ani snížení [DVPP] v nových členských státech, ani rok, ve kterém se předpokládá vyrovnání přímých plateb v nových a jiných než nových členských státech?
- b) Je článek 10 odst. 1 a čl. 132 odst. 2 poslední pododstavec nařízení č. 73/2009, spolu s pracovním dokumentem Komise DS/2011/14/REV 2 a prováděcím nařízením C(2012) 4391 final, vzhledem k tomu, že se modulace přímých plateb a snížení [DVPP] v souladu s obsahem a cíli výše uvedených předpisů uplatňuje v roce 2012 v nových členských státech, které dostávají výrazně menší podporu než jiné než nové členské státy, v rozporu se zásadami unijního práva, mimo jiné se zásadami ochrany legitimního očekávání, spravedlivé hospodářské soutěže a zásadou zákazu diskriminace, a s cíli SZP stanovenými v článku 39 SFEU, zejména s cílem zvyšování produktivity zemědělství?
- c) Porušuje změna čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce nařízení č. 73/2009 („od roku 2012 se zohlední použití článku 7 ve spojení s článkem 10“), provedená prostřednictvím opravy (změna netechnického rázu, kterou došlo k zásadní změně obsahu ustanovení, neboť bylo stanoveno, že v roce 2012 se předpokládá vyrovnání přímých plateb v nových a jiných než

nových členských státech), zásady unijního práva, mimo jiné zásadu ochrany legitimního očekávání, právní jistoty, řádné správy, spravedlivé hospodářské soutěže a zákazu diskriminace?

- d) Má výraz ‚dydis‘ použitý v článku 1c [nařízení č. 1259/1999] [‚úroveň v české verzi] stejný význam jako výraz ‚lygis‘ [‚úroveň‘] použitý v čl. 132 odst. 2 posledním pododstavci nařízení č. 73/2009?
- 3) Jsou prováděcí rozhodnutí C (2012) 4391 final a pracovní dokument Komise DS/2011/14/REV 2, které nebyly zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie* a neobsahují dostatečné odůvodnění (byly přijaty výlučně na základě předpokladu, že v roce 2012 dojde k vyrovnání úrovně přímých plateb v nových a jiných než nových členských státech), v rozporu s Aktem o přistoupení z roku 2003 a se zásadami unijního práva, mimo jiné se zásadami právní jistoty, ochrany legitimního očekávání a řádné správy? Pokud ano, musí být čl. 1 odst. 4 prováděcího rozhodnutí C (2012) 4391 final zrušen z důvodu rozporu s nařízením č. 73/2009 a Aktem o přistoupení z roku 2003?“

K předběžným otázkám

K první otázce písm. a) a b)

- 48 Podstatou první otázky písm. a) a b) předkládajícího soudu je, zda čl. 7 odst. 1, čl. 10 odst. 1 a článek 121 nařízení č. 73/2009 musí být vykládány v tom smyslu, že formulace „úroveň přímých plateb v jiných než nových členských státech“ musí být chápána v tom smyslu, že uvedená úroveň se v roce 2012 rovnala 90 % úrovně veškerých přímých plateb, a formulace „úroveň přímých plateb v nových členských státech“ musí být chápána v tom smyslu, že tato úroveň byla v roce 2012 rovna úrovni v jiných než nových členských státech.
- 49 Kladná odpověď na tuto otázku by vedla k tomu, že na základě článků 7, 10 a 121 téhož nařízení se na přímé platby vyplácené zemědělcům v nových členských státech a v souladu s článkem 132 uvedeného nařízení, na DVPP použije modulace.
- 50 Je nesporné nejen to, že částky plateb vyplácených uvedeným zemědělcům byly v roce 2012 nižší než platby vyplácené zemědělcům v jiných než nových členských státech, ale rovněž to, že tyto částky se lišily v rámci obou skupin členských států.
- 51 Nicméně čl. 10 odst. 1 nařízení č. 73/2009 tím, že zakládá vztah mezi příslušnými úrovněmi přímých plateb v těchto dvou skupinách členských států, říká, že i přes značné rozdíly mezi částkami přímých plateb v každé z těchto dvou skupin členských států, které brání tomu, aby bylo dosaženo společné úrovně výpočtem průměru příslušných částek, byla určena společná úroveň.
- 52 Vzhledem k tomu, že unijní právo nedefinuje „úroveň přímých plateb v jiných než nových členských státech“, o které hovoří články 10 a 121 nařízení č. 73/2009, je třeba tento výraz vykládat s přihlédnutím k jeho kontextu a cílům sledovaným unijním normotvůrcem (v tomto smyslu viz rozsudek Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, bod 31 a citovaná judikatura).
- 53 V tomto ohledu je třeba připomenout, že odkaz na uvedenou úroveň byl vložen do unijního práva Aktem o přistoupení z roku 2003 za účelem úpravy postupného zavádění přímých plateb v nových členských státech.

- 54 Účelem tohoto postupného, nikoli okamžitého uplatňování uvedených plateb v nových členských státech bylo nezpomalovat restrukturalizaci odvětví zemědělství a nevytvářet podstatné rozdíly v příjmech a sociální odlišnosti poskytováním podpor, které jsou v porovnání s úrovní příjmů zemědělců a populace obecně, nepřiměřené (v tomto smyslu viz rozsudky Bábolna, C-115/10, EU:C:2011:376, bod 34, a Polsko v. Rada, C-273/04, EU:C:2007:622, bod 69).
- 55 I když z harmonogramu zavádění uvedeného v kapitole 6 přílohy II Aktu o přistoupení z roku 2003 vyplývá, že přímé platby vyplácené zemědělcům v nových členských státech představují vždy určitý procentní podíl „úrovně používané“ v jiných než nových členských státech, jejich výpočet se provádí zcela samostatně.
- 56 Základní plocha tak byla určena v uvedené kapitole 6, zatímco jak roční stropy, tak pravidla určující platby vyplácené v rámci RJPP byly uvedeny v nařízení č. 1782/2003 poté, co tam byly vloženy rozhodnutím 2004/281 a nařízením č. 583/2004.
- 57 Je třeba konstatovat, že úroveň, které měly přímé platby vyplácené v nových členských státech dosáhnout v roce 2013, tj. 100 % plánovaných částek, prostřednictvím výše uvedených referenčních údajů za rok, není funkcí skutečné úrovně přímých plateb. Záměrem unijního normotvůrce tak nebylo vyrovnat nominální úroveň, nýbrž dosáhnout abstraktní úrovně 100 % a přitom akceptovat, že tato úroveň povede k rozdílným částkám v každém členském státě.
- 58 Jak uvedl předkládající soud, je pravda, že základní plocha v Litvě se od roku 2003 více než zdvojnásobila, takže se snížila výše přímých plateb na hektar. Nicméně tato okolnost, která se týká pouze výše přímých plateb vyplácených individuálně každému zemědělci, nemá vliv na fungování zavedeného mechanismu, který postupně zvyšuje strop pro přímé platby na úroveň 100 %.
- 59 Vzhledem k tomu, že takto stanovený vztah mezi příslušnými úrovněmi přímých plateb vyplývá z Aktu o přistoupení z roku 2003, a tudíž z ustanovení primárního práva (v tomto smyslu viz rozsudek Parlament v. Rada, C-413/04, EU:C:2006:741, bod 43), musí být při výkladu nařízení č. 73/2009 považován za daný v rozsahu, v němž toto nařízení odráží ustanovení uvedená v příloze II uvedeného Aktu o přistoupení.
- 60 Za těchto okolností nelze přijmout argumentaci předkládajícího soudu, kterou podporují žalobci v původním řízení a litevská vláda a jejímž cílem je zpochybnit ekvivalenci, ve smyslu článku 10 nařízení č. 73/2009, úrovní přímých plateb v jiných než nových členských státech a v nových členských státech z důvodu, že nepoužitelnost modulace na přímé platby nižší než 5 000 eur vede k tomu, že výše přímých plateb vyplácených v roce 2012 v jiných než nových členských státech navzdory modulaci o 10 % ve skutečnosti překračuje úroveň 90 % veškerých přímých plateb, což je úroveň formálně dosažená v nových členských státech.
- 61 Vzhledem k tomu, že úroveň přímých plateb použitelná před modulací je 100 % bez ohledu na částky skutečně vyplácené v jednotlivých členských státech, celkovou modulaci o 10 % podle čl. 7 odst. 1 nařízení č. 73/2009 je nutno považovat za snížení ve smyslu čl. 10 odst. 1 tohoto nařízení, ke kterému je třeba přihlídnout při konstatování ekvivalence použitelných úrovní přímých plateb.
- 62 Naproti tomu zohlednění nominálních důsledků těchto výpočtů by vyvolalo, vedle otázky počtu zemědělců pobírajících méně než 5 000 eur v jiných než nových členských státech a v nových členských státech, otázku značného rozdílu ve výši příslušných přímých plateb na hektar a znemožnilo by to absolutní srovnání úrovní plateb vyplácených v obou těchto skupinách členských států. Volba abstraktního kritéria použitelné úrovně přímých plateb přitom může takovým úvahám zabránit.
- 63 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na první otázku písm. a) a b) odpovědět tak, že čl. 7 odst. 1, čl. 10 odst. 1 a článek 121 nařízení č. 73/2009 musí být vykládány v tom smyslu, že formulace „úroveň přímých plateb v jiných než nových členských státech“ musí být chápána v tom smyslu, že uvedená

úroveň se v roce 2012 rovnala 90 % úrovně veškerých přímých plateb, a formulace „úroveň přímých plateb v nových členských státech“ musí být chápána v tom smyslu, že tato úroveň byla v roce 2012 rovna úrovni v jiných než nových členských státech.

K první otázce písmenu c) a druhé otázce písmenům a) a b)

- 64 Prostřednictvím první otázky písmene c) a druhé otázky písmen a) a b) chce předkládající soud zjistit, zda čl. 10 odst. 1 *in fine* a čl. 132 odst. 2 poslední pododstavec *in fine* nařízení č. 73/2009, prováděcí rozhodnutí C(2012) 4391 final, jakož i pracovní dokument DS/2011/14/REV2 jsou neplatné.
- 65 Pokud jde o pracovní dokument DS2011/14/REV2, je třeba bez dalšího uvést, že z šestého bodu odůvodnění prováděcího rozhodnutí C(2012) 4391 final vyplývá, že toto rozhodnutí bylo přijato zejména s ohledem na obsah tohoto pracovního dokumentu. Za těchto podmínek v tomto případě stačí přezkoumat platnost uvedeného rozhodnutí, aniž je třeba provést samostatný přezkum platnosti uvedeného dokumentu.

Slučitelnost s Aktem o přistoupení z roku 2003

- 66 Pokud jde zaprvé o tvrzené porušení Aktu o přistoupení z roku 2003, to podle předkládajícího soudu vyplývá ze skutečnosti, že uvedený akt nepočítá s modulací přímých plateb Unie, ani snížením DVPP v nových členských státech, takže použití, prostřednictvím dotčených ustanovení, modulace v nových členských státech v roce 2012, to znamená před tím, než bylo dosaženo úrovně 100 % přímých plateb, je v rozporu s dohodou dosaženou v průběhu roku 2003, podle níž by přímé platby měly dosáhnout uvedené úrovně v roce 2013.

– Přímé platby ze strany Unie

- 67 Na úvod je třeba připomenout, že postupné zavedení přímých plateb ze strany Unie v nových členských státech nemělo vést k ekvivalenci částek vyplácených v jiných než nových členských státech a částek vyplácených v nových členských státech. Cílem bylo, jak vyplývá z bodů 53 a 54 tohoto rozsudku, zabránit narušení rozvoje odvětví zemědělství v nových členských státech tím, že by byla bez jakéhokoli přechodného období zavedena předem stanovená úroveň podpor pro každý z těchto států.
- 68 S ohledem na tento specifický cíl nebrání režim zavedený Aktem o přistoupení z roku 2003 v zásadě tomu, aby byla na nové členské státy uplatněna obecná reforma, jako je modulace, která má zlepšit fungování SZP ve všech členských státech tím, že bude dosaženo lepší rovnováhy mezi nástroji na podporu udržitelného zemědělství a nástroji určenými k podpoře rozvoje venkova.
- 69 Jestliže Akt o přistoupení z roku 2003 neupravoval otázku uplatnění modulace v nových členských státech, souvisí to s tím, že reforma SZP, kterou byla modulace zavedena, probíhala současně s jednáními za účelem přistoupení nových členských států. Jak uvedl generální advokát v bodě 91 svého stanoviska, modulace byla totiž zavedena nařízením č. 1782/2003 po uzavření Aktu o přistoupení z roku 2003 a článek 12a nařízení č. 1782/2003 upravující modulaci v nových členských státech byl do tohoto nařízení vložen později nařízením č. 583/2004. Možnost zavést takové změny *acquis communautaire* vztahující se na uvedené členské státy byla výslovně stanovena v článcích 23 a 57 Aktu o přistoupení z roku 2003.
- 70 Zatímco případné uplatnění modulace na přímé platby vyplácené v nových členských státech není jako takové ve věci v původním řízení zpochybňováno, předkládající soud si klade otázku ohledně podmínek tohoto uplatňování.

- 71 V tomto ohledu je nesporné, že obsah článku 12a nařízení č. 1782/2003 byl převzat, přičemž ve dvou ohledech byl zpřesněn, do článku 10 nařízení č. 73/2009. Toto ustanovení vyžaduje, aby pro účely zjištění, zda úroveň přímých plateb v nových členských státech je již alespoň rovnocenná úrovni v jiných než nových členských státech, byly zohledněny účinky modulace v posledně uvedených státech. A dále z něj vyplývá, že procentní podíl, který je třeba vzít v úvahu pro účely modulace v nových členských státech, je omezen na rozdíl příslušných úrovní přímých plateb.
- 72 Cílem posledně uvedeného pravidla je zajistit, jak upřesňuje bod 17 odůvodnění nařízení č. 73/2009, aby modulace nevedla ke snížení částky netto vyplácené zemědělcům v novém členském státě tak, aby byla nižší než částka, která by byla vyplacena obdobnému zemědělcům v jiných než nových členských státech.
- 73 Jak polská vláda a Komise správně uvedly ve svých písemných vyjádřeních, podle tohoto pravidla nevedla použitelnost modulace v souvislosti s rokem 2012 ke snížení přímých plateb do 300 000 eur vyplácených v nových členských státech, jelikož rozdíl příslušných úrovní se rovnal nule.
- 74 Naproti tomu uplatnění modulace na přímé platby vyplácené za rok 2012 v nových členských státech vedlo ke snížení částek vyšších než 300 000 eur o 4 %. Je pravda, že toto snížení může zvýšit značný rozdíl mezi částkami přímých plateb na hektar vyplácenými v jiných než nových členských státech a těmito částkami vyplácenými v nových členských státech. Úroveň uvedených částek dosažená po uvedeném snížení v nových členských státech však bude i nadále vyšší než úroveň v jiných než nových členských státech, kde modulace činí řádově 14 %.
- 75 Je tedy třeba mít za to, že čl. 10 odst. 1 nařízení č. 73/2009, vykládaný ve spojení s čl. 10 odst. 2 a bodem 17 odůvodnění uvedeného nařízení, nemá účinek nepřiměřený cíli dosáhnout ve všech členských státech lepší rovnováhy mezi podporou udržitelného zemědělství a podporou rozvoje venkova, což je cíl, který zapadá do normativního rámce vytyčeného Aktem o přistoupení z roku 2003.
- 76 Za těchto okolností je třeba konstatovat, že čl. 10 odst. 1 *in fine* nařízení č. 73/2009 v rozsahu, v němž umožňuje prostřednictvím zohlednění účinků modulace v jiných než nových členských státech uplatnit režim modulace přímých plateb ze strany Unie v roce 2012 ve všech členských státech, je slučitelný s Aktem o přistoupení z roku 2003.
- DVPP
- 77 Článek 132 odst. 2 nařízení č. 73/2009 stanoví, že celková přímá podpora, kterou lze poskytnout zemědělcům v nových členských státech, včetně všech DVPP, nepřesahuje úroveň přímé podpory, na kterou by měl zemědělec nárok v rámci odpovídající přímé platby použitelné v jiných než nových členských státech, přičemž se zohlední použití článku 7 ve spojení s článkem 10 uvedeného nařízení.
- 78 Třebaže tento zákaz překročení byl prostřednictvím bodu 27 písm. b) kapitoly 6 části A přílohy II Aktu o přistoupení z roku 2003 vložen již do článku 1c nařízení č. 1259/1999, požadavek zohlednit v tomto ohledu účinky modulace v jiných než nových členských státech byl stanoven až uvedeným čl. 132 odst. 2.
- 79 Tento požadavek vedl Komisi k závěru, že modulace se má uplatnit na DVPP vyplácené v Litvě za rok 2012.
- 80 I když ze stejných důvodů, které již odůvodnily modulaci pouze přímých plateb ze strany Unie na základě čl. 10 odst. 1 *in fine* nařízení č. 73/2009, je třeba mít za to, že pokračování v uplatňování modulace na veškeré přímé platby vyplácené zemědělcům v nových členských státech je v zásadě

slučitelné s Aktem o přistoupení z roku 2003, posouzení legality konkrétních podmínek tohoto uplatnění, uvedených v prováděcím rozhodnutí C(2012) 4391 final, vyžaduje výklad článku 132 nařízení č. 73/2009 v souladu s Aktem o přistoupení z roku 2003.

- 81 V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že zmocnění ze strany Komise, kterým je poskytnutí DVPP podle odstavce 6 uvedeného článku podmíněno, závisí na konkrétním a pečlivém přezkumu dotčených plateb, přičemž fáze tohoto přezkumu byly uvedeny již v článku 1c, který byl bodem 27 písm. b) části A kapitoly 6 přílohy II Aktu o přistoupení z roku 2003 vložen do nařízení č. 1259/1999. Z tohoto ustanovení vyplývalo, že podmínky uplatnění modulace se liší podle režimu plateb zvoleného členským státem, to znamená režimu jednotné platby nebo RJPP.
- 82 Třebaže se totiž jak uvedený článek 1c, tak čl. 132 odst. 2 nařízení č. 73/2009 v zásadě vztahují na všechny členské státy, z odstavce 4 každého z těchto článků vyplývá, že nový členský stát, který používá RJPP, může za podmínek uvedených v odstavcích 5 a 8 obou z uvedených článků poskytovat doplňkovou vnitrostátní přímou podporu.
- 83 V souladu s legitimním důvodem uplatňovat od roku 2012 režim modulace v nových členských státech, a to i v souvislosti s DVPP, jak plyne z bodu 17 odůvodnění nařízení č. 73/2009, je třeba přizpůsobit mechanismus snížení kumulované částky přímých plateb ze strany Unie a DVPP mechanismu modulace pouze přímých plateb ze strany Unie.
- 84 Pokud jde o uvedenou kumulovanou částku, musí být snížení zohledněna pouze tehdy, pokud se modulace vztahuje na přímé platby ze strany Unie. V rozsahu, v němž se podle čl. 10 odst. 2 nařízení č. 73/2009 modulace nevztahuje na platby do 300 000 eur, nesmí se snížení dotknout ani DVPP.
- 85 Vzhledem k tomu, že, jak bylo uvedeno v bodě 73 tohoto rozsudku, čl. 7 odst. 1 nařízení č. 73/2009 se v nových členských státech nepoužije, je použitelný pouze čl. 7 odst. 2 tohoto nařízení, a uplatní se tedy pouze snížení o 4 procentní body pro částky přesahující 300 000 eur.
- 86 Prováděcí rozhodnutí C(2012) 4391 final přitom tím, že vyžaduje uplatnění modulace za rok 2012 vůči zemědělcům, v jejichž případě činí celková výše vnitrostátních přímých plateb a přímých plateb ze strany Unie 5 000 eur až 300 000 eur, nerespektuje souběžnost mezi modulací přímých plateb a modulací DVPP.
- 87 Z toho vyplývá, že prováděcí rozhodnutí C(2012) 4391 final musí být prohlášeno za neplatné.

Slučitelnost s uvedenými obecnými zásadami

- 88 Vzhledem k tomu, že byla prokázána neslučitelnost prováděcího rozhodnutí C(2012) 4391 final s Aktem o přistoupení z roku 2003, již není třeba zkoumat slučitelnost tohoto rozhodnutí s obecnými zásadami, které uvádí předkládající soud.
- 89 Co se týče článků 10 a 132 nařízení č. 73/2009, z předkládacího rozhodnutí nevyplývá, v čem mohou tato ustanovení porušovat zmiňované zásady unijního práva, s výjimkou zásady zákazu diskriminace.
- 90 V souvislosti s posledně uvedenou zásadou je však třeba uvést, že vzhledem k tomu, že situace zemědělství v nových členských státech byla radikálně odlišná od situace v jiných než nových členských státech, což znemožňovalo provést platné srovnání (rozsudek *Polso v. Rada*, C-273/04, EU:C:2007:622, body 87 a 88), specifická ustanovení článků 10 a 132 nařízení č. 73/2009, která odpovídají legitimnímu cíli uplatňovat od roku 2012 režim modulace v nových členských státech, neporušují zásadu zákazu diskriminace.

91 Z výše uvedeného plyne, že na první otázku písmene c) a na druhou otázku písmen a) a b) je třeba odpovědět tak, že prováděcí rozhodnutí C(2012) 4391 final je neplatné, přičemž přezkum uvedených otázek neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost čl. 10 odst. 1 *in fine* a čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce *in fine* nařízení č. 73/2009.

Ke druhé otázce písmene c)

92 Podstatou druhé otázky písmene c) je, zda čl. 132 odst. 2 poslední pododstavec nařízení č. 73/2009, ve znění vyplývajícím z opravy zveřejněné v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 18. února 2010, je neplatný, jelikož touto změnou prostřednictvím opravy nebyla provedena oprava technického rázu, ale věcná změna.

93 Úvodem je třeba připomenout, že při výkladu ustanovení unijního práva je třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíl sledovaný právní úpravou, jejíž je součástí (rozsudek Rosselle, C-65/14, EU:C:2015:339, bod 43 a citovaná judikatura).

94 Je třeba poukázat na to, že oprava čl. 132 odst. 2 nařízení č. 73/2009 byla provedena ve všech úředních jazycích Unie. I když původní znění uvedeného čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce obsahovalo zmínku o roce 2012 ve všech úředních jazycích Unie, byla uvedená zmínka v některých jazykových verzích na začátku tohoto pododstavce, kdežto v jiných na konci uvedeného pododstavce.

95 Znění v litevském jazyce patří k první kategorii těchto jazykových verzí, v níž byl uvedený rok před opravou zmíněn na začátku posledního pododstavce čl. 132 odst. 2 nařízení č. 73/2009. Provedená oprava spočívá v tom, že výraz „od roku 2012“ byl na začátku tohoto pododstavce vypuštěn a vložen mezi výrazy „přičemž se“ a „zohlední použití článku 7 ve spojení s článkem 10“ na konec uvedeného pododstavce.

96 Jak správně podotkla Komise, uvedení roku 2012 na začátku posledního pododstavce čl. 132 odst. 2 nařízení č. 73/2009 mohlo naznačovat, že toto ustanovení musí být vykládáno v tom smyslu, že zákaz překročení se týká pouze roku 2012, což je výklad neslučitelný s cílem uvedeného ustanovení.

97 Je tedy třeba mít za to, že oprava provedená prostřednictvím opravy zveřejněné v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 18. února 2010 představuje prosté vyjasnění, které nemá dopad na působnost předmětného ustanovení.

98 Na druhou otázku písmene c) je tedy třeba odpovědět tak, že přezkum této otázky neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce nařízení č. 73/2009, ve znění vyplývajícím z opravy zveřejněné v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 18. února 2010.

Ke druhé otázce písmene d)

99 Svou druhou otázkou písmene d) se předkládající soud táže, zda výraz „dydis“ v litevské verzi („úroveň“ v české verzi) použitý v čl. 1c odst. 2 posledním pododstavci nařízení č. 1259/1999, který byl do tohoto nařízení vložen Aktem o přistoupení z roku 2003, má stejný význam jako výraz „lygis“ („úroveň“ v české verzi) použitý v čl. 132 odst. 2 posledním pododstavci nařízení č. 73/2009.

100 Na úvod je třeba připomenout, že uvedený článek 132 stanoví v podstatě stejná pravidla jako článek 143c nařízení č. 1782/2003, který zase převzal opatření podle článku 1c nařízení č. 1259/1999.

- 101 Relevantním výrazem v litevském jazyce, který je použit jak v čl. 143c odst. 2 posledním pododstavci nařízení č. 1782/2003, tak v čl. 1c odst. 2 posledním pododstavci nařízení č. 1259/1999 je „dydis“. Tento výraz byl změněn až při přijetí nařízení č. 73/2009, který používá v čl. 132 odst. 2 posledním pododstavci výraz „lygis“.
- 102 Naproti tomu v řadě jiných jazykových verzí článku 1c odst. 2 posledního pododstavce nařízení č. 1259/1999 a čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce nařízení č. 73/2009 zůstaly použité výrazy v zásadě stejné. To platí mimo jiné pro verzi ve španělském, německém, anglickém, francouzském, italském a portugalském jazyce.
- 103 Podle ustálené judikatury přitom nemůže formulace použitá v jedné z jazykových verzí ustanovení unijního práva sloužit jako jediný základ pro výklad tohoto ustanovení ani jí nemůže být přiznána přednostní povaha vzhledem k jiným jazykovým verzím. Ustanovení unijního práva totiž musí být vykládána a používána jednotně na základě znění vypracovaných ve všech jazycích Unie. V případě rozdílů mezi různými jazykovými verzemi unijního práva musí být dotčené ustanovení vykládáno podle celkové systematiky a účelu právní úpravy, jejíž je součástí (rozsudek *Ivansson a další*, C-307/13, EU:C:2014:2058, bod 40).
- 104 V tomto ohledu je třeba uvést, že systematika ani účel nařízení č. 73/2009 nehovoří ve prospěch výkladu lišícího se od předchozích předpisů, který by byl vyjádřen nahrazením výrazu „dydis“ výrazem „lygis“. Právě naopak, bod 48 odůvodnění tohoto nařízení uvádí, že by „měly [...] být zachovány podmínky pro poskytování“ DVPP.
- 105 Je tedy třeba mít za to, že změna terminologie použité v litevské verzi čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce nařízení č. 73/2009 oproti terminologii použité v odpovídajících článcích dřívějších nařízení nemění smysl tohoto pododstavce. Jak uvedl generální advokát v bodě 142 svého stanoviska, tento závěr podporuje skutečnost, že čl. 132 odst. 2 poslední pododstavec nařízení č. 73/2009 přebírá opatření uvedená v bodě 27 písm. b) části A kapitoly 6 přílohy II Aktu o přistoupení z roku 2003.
- 106 Na druhou otázku písmene d) je tedy třeba odpovědět tak, že výraz „dydis“ použitý v litevské verzi čl. 1c odst. 2 posledního pododstavce nařízení č. 1259/1999, který byl do tohoto nařízení vložen Aktem o přistoupení z roku 2003, má stejný význam jako výraz „lygis“ použitý v litevské verzi čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce nařízení č. 73/2009.

Ke třetí otázce

- 107 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda prováděcí rozhodnutí C(2012) 4391 final je neplatné z důvodů týkajících se jeho odůvodnění nebo nezveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- 108 Vzhledem ke konstatování neplatnosti uvedeného prováděcího rozhodnutí v bodě 87 tohoto rozsudku není namístě na tuto otázku odpovídat.

K nákladům řízení

- 109 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 7 odst. 1, čl. 10 odst. 1 a článek 121 nařízení Rady (ES) č. 73/2009 ze dne 19. ledna 2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003, musí být vykládány v tom smyslu, že formulace „úroveň přímých plateb v jiných než nových členských státech“ musí být chápána v tom smyslu, že uvedená úroveň se v roce 2012 rovnala 90 % úrovně veškerých přímých plateb, a formulace „úroveň přímých plateb v nových členských státech“ musí být chápána v tom smyslu, že tato úroveň byla v roce 2012 rovna úrovni v členských státech Evropského společenství ve složení ke dni 30. dubna 2004.
- 2) Prováděcí rozhodnutí Komise C(2012) 4391 final ze dne 2. července 2012 o povolení doplňkových vnitrostátních přímých plateb v Litvě na rok 2012 je neplatné, přičemž přezkum předběžných otázek neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost čl. 10 odst. 1 *in fine* a čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce *in fine* nařízení č. 73/2009.
- 3) Přezkum uvedených otázek neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce nařízení č. 73/2009, ve znění vyplývajícím z opravy zveřejněné v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 18. února 2010.
- 4) Výraz „dydis“ použitý v litevské verzi čl. 1c odst. 2 posledního pododstavce nařízení Rady (ES) č. 1259/1999 ze dne 17. května 1999, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky, jenž byl do tohoto nařízení vložen Aktem o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky a o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie, má stejný význam jako výraz „lygis“ použitý v litevské verzi čl. 132 odst. 2 posledního pododstavce nařízení č. 73/2009.

Podpisy.